

# ŠTATÚT KŇAZSKEJ RADY SPIŠSKEJ DIECÉZY

## Článok I. POSLANIE KŇAZSKEJ RADY

Poslaním Kňazskej rady je:

1. byť akoby senátom biskupa, reprezentujúc presbytérium (kán. 495, § 1 CIC);
2. podľa normy práva pomáhať biskupovi v riadení diecézy, aby sa čo najväčšmi vzťahovalo pastoračné dobro podielu Božieho ľudu, ktorý mu je zverený (kán. 495, § 1 CIC).

## Článok II. ČLENOVIA KŇAZSKEJ RADY

### § 1

#### Nadobudnutie členstva

1. Kňazi dekanátu volia jedného svojho zástupcu za člena Kňazskej rady.
2. Aktívne a pasívne právo voľby má každý svetský kňaz, ktorý je inkardinovaný do Spišskej diecézy (kán. 497, bod 1; kán. 498, § 1, bod 1 CIC).
3. Aktívne a pasívne právo voľby majú aj svetskí kňazi neinkardinovaní v Spišskej diecéze, ako aj kňazi členovia niektorého rehoľného inštitútu alebo spoločnosti apoštolského života, ktorí sa zdržiavajú v diecéze, a pre jej dobro tam aj pastoračne pôsobia (kán. 498, § 1, bod 2 CIC).
4. Voľbu v dekanáte zorganizuje a procedurálne riadi dekan a to na základe nariadenia diecézneho biskupa, v čase, ktorý diecézny biskup stanoví. Po skončení voľby dekan v stanovenej lehote písomne informuje diecézneho biskupa o výsledku voľby.
5. Volebné zhromaždenie je spôsobilé voliť vtedy, ak je prítomná dvojtretinová väčšina kňazov dekanátu, ktorí majú volebné právo. Každý, kto navrhuje, napíše na lístok meno jedného kňaza, ktorého považuje podľa svojho svedomia pred Bohom za najsúcejšieho, aby v Kňazskej rade zastupoval dekanát. Volí sa formou skrutínia a za zvoleného sa považuje ten, kto získal nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných kňazov. Rovnako sa postupuje aj pri voľbe náhradníka. Ak však nikto nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných kňazov v prvom skrutíniu, pristúpi sa k druhému skrutíniu.

6. Ak ani po druhom skrutíniu nikto nezíska nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných kňazov, nasleduje tretie skrutínie, v ktorom sa volí iba spomedzi dvoch kandidátov, ktorí získali v druhom skrutíniu najvyšší počet hlasov prítomných kňazov, alebo, ak ich je viac, spomedzi dvoch kandidátov, ktorí sú najstarší vzhľadom na prijatú kňazskú vysviacku. V prípade zhody aj vo veci prijatia kňazskej vysviacky, spomedzi dvoch kandidátov vekom najstarších. Za zvoleného sa považuje ten, kto získal v treťom skrutíniu vyšší počet hlasov prítomných kňazov, a to aj vtedy, ak by nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov; ak získajú rovnaký počet hlasov obaja, za zvoleného sa považuje ten, ktorý skôr prijal kňazskú vysviacku. V prípade zhody vo veci prijatia kňazskej vysviacky, za zvoleného sa má pokladať vekom starší. Ten kňaz, ktorý v treťom skrutíniu obstál ako druhý, stáva sa náhradníkom a nastupuje automaticky za člena Kňazskej rady vtedy, ak zástupca dekanátu stratí z nejakých príčin svoje členstvo v Kňazskej rade.
7. Ak stratí členstvo v Kňazskej rade aj náhradník, kňazi dekanátu pristúpia k novej voľbe.
8. Členmi Kňazskej rady z úradu sú títo: generálny vikár, biskupský vikár, súdny vikár, kancelár, riaditeľ diecézneho úradu pre evanjelizáciu a apoštolát, rektor kňazského seminára a dekaní vymenovaní diecéznym biskupom za moderátorov (kán. 497, bod 2 CIC).
9. Diecézny biskup menuje slobodne piatich kňazov diecézy za členov Kňazskej rady (kán. 497, bod 3 CIC).
10. Ustanovenie za členov Kňazskej rady je dané písomnou formou.
11. Po prijatí menovania za člena Kňazskej rady, nový člen zloží sľub pred diecéznym biskupom alebo jeho delegátom, že svoju úlohu bude vykonávať čestne a bude starostlivo zachovávať tajomstvo v rozsahu a spôsobom ako to vymedzuje právo alebo biskup (kán. 127, § 3; kán. 471 CIC).
12. Všetci členovia Kňazskej rady vykonávajú svoju službu bezplatne.
13. Členstvo v Kňazskej rade je na päť rokov v tom zmysle, že každý piaty rok sa opäť pristúpi k voľbám a tiež k menovaniu členov Kňazskej rady, aby sa aspoň nejaká jej časť obnovila (kán. 501, § 1 CIC).

## § 2

### Strata členstva v Kňazskej rade

Členstvo v Kňazskej rade zaniká:

1. stratou klerického stavu;
2. stratou príslušnosti k dekanátu, ak ide o voleného zástupcu dekanátu;
3. stratou úradu, ak ide o kňaza, ktorý je členom Kňazskej rady z úradu;

4. odvolaním, ak ide o člena menovaného biskupom; kompetentnou autoritou odvolania je diecézny biskup;
5. smrťou a zrieknutím sa; zrieknutie však nadobúda účinnosť až vtedy, ak je prijaté diecéznym biskupom.

### § 3

#### Zánik Kňazskej rady

Kňazská rada zaniká:

1. rozpustením. Ak Kňazská rada neplní úlohu, ktorá jej bola pre dobro diecézy zverená, alebo ju vážne zneužíva, diecézny biskup ju môže, po porade s metropolitom, rozpustiť, ale do roka ju musí nanovo ustanoviť (kán. 501, § 3 CIC);
2. v situácii „sede vacante“ diecézneho biskupského stolca. Jej úlohy plní Kolégium konzultorov (kán. 501, § 2 CIC);
3. uplynutím päťročného funkčného obdobia. V tomto prípade však Kňazská rada pokračuje v činnosti až do ustanovenia novej Kňazskej rady; táto nová Kňazská rada musí byť ustanovená do jedného roka od uplynutia spomínaného funkčného obdobia (kán. 501 CIC).

### Článok III.

#### POVINNOSTI A PRÁVA DIECÉZNEHO BISKUPA A KŇAZSKEJ RADY

### § 1

#### Všeobecne

1. Diecézny biskup schvaľuje štatút Kňazskej rady (kán. 496 CIC).
2. Diecézny biskup slobodne menuje niektorých členov Kňazskej rady (kán. 497, bod 3 CIC); v článku II., § 1, bod 9 je stanovené, že diecézny biskup menuje slobodne piatich členov Kňazskej rady.
3. Diecézny biskup zvoláva zasadania Kňazskej rady, predsedá jej zasadaniam a stanovuje otázky, ktoré sa majú na nej prerokovať alebo prijíma tie, ktoré predložili členovia (kán. 500, § 1 CIC).
4. Diecézny biskup si má vypočúť Kňazskú radu v záležitostiach väčšieho významu, jej súhlas však potrebuje iba v prípadoch výslovne určených právom (kán. 500, § 2 CIC).
5. Diecézny biskup je povinný po svojom nástupe na diecézny biskupský stolec ustanoviť Kňazskú radu v časovej lehote jedného roka (kán. 501, § 2 CIC).
6. Diecézny biskup po rozpustení Kňazskej rady je povinný do jedného roka ustanoviť novú Kňazskú radu (kán. 501, § 3 CIC).

7. Diecézny biskup spomedzi členov Kňazskej rady slobodne menuje Kolégium konzultorov na obdobie piatich rokov (kán. 502, § 1 CIC).
8. Členovia Kňazskej rady majú povinnosť a právo zúčastniť sa diecéznej synody (kán. 463, § 1, bod 4 CIC).
9. Dvaja členovia z Kňazskej rady, kolegiálne vybratí, majú povinnosť a právo zúčastniť sa provinčného koncilu s poradným hlasom (kán. 443, § 5 CIC).
10. Na návrh diecézneho biskupa Kňazská rada vytvára natrvalo skupinu farárov, s ktorými diecézny biskup následne prerokováva dôvody na odvolanie či preklad farárov (kán. 1742, § 1; kán. 1745, bod 2; kán. 1750 CIC).

## § 2

### Mienka Kňazskej rady

1. Diecézny biskup je povinný vypočuť si mienku Kňazskej rady:
  - prv než zvolá diecéznu synodu; (kán. 461, § 1 CIC);
  - prv než eriguje, značne zmení alebo zruší farnosť (kán. 515, § 2 CIC);
  - prv než vynesie dekrét o tom, na aký účel sa bude využívať štóla a koľko z nej sa ako odmena určí kňazom (kán. 531 CIC);
  - prv než nariadi ustanovovanie farských pastoračných rád za povinné (kán. 536, § 1 CIC);
  - prv než dá súhlas k stavbe nového kostola (kán. 1215, § 2 CIC);
  - prv než dá súhlas k profanácii nejakého kostola (kán. 1222, § 2 CIC);
  - prv než uloží mierny príspevok sebe podriadeným verejným právnickým osobám pre potreby diecézy (kán. 1263 CIC);
  - prv než rozhodne, že sa v diecéze majú pravidelne konať nedeľné zhromaždenia bez slávenia Eucharistie (*Congregatio Pro Cultu Divino, Directorium de celebrationibus dominicalibus absente presbytero*, 2.6.1988, n. 24).
2. Ak nastane prípad, že diecézny biskup je povinný vypočuť si mienku Kňazskej rady, postupuje sa v súlade s kán. 127 CIC.

## Článok IV.

### ORGÁNY KŇAZSKEJ RADY

#### § 1

##### Plenárne zhromaždenie

1. Plenárne zhromaždenie je zhromaždením členov Kňazskej rady; je rozhodujúcim orgánom Kňazskej rady.
2. Plenárne zhromaždenie Kňazskej rady zvoláva diecézny biskup; on mu aj predsedá osobne alebo prostredníctvom svojho delegáta; stanovuje alebo prijíma témy, ktorými sa Plenárne zhromaždenie zaoberá (kán. 500, § 1 CIC), ba môže toto zhromaždenie aj prerušiť alebo rozpustiť.

3. Členovia Kňazskej rady majú povinnosť sa osobne zúčastniť plenárneho zhromaždenia, bez možnosti nechať sa zastupovať a konať cez zástupcu. Prípadnú neúčasť musia písomne oznámiť u tajomníka Kňazskej rady.
4. Riadne plenárne zhromaždenie Kňazskej rady sa koná aspoň dvakrát ročne.
5. Mimoriadne Plenárne zhromaždenie sa koná podľa potreby; zvoláva ho diecézny biskup z vlastnej iniciatívy alebo na základe písomnej žiadosti absolútnej väčšiny členov Kňazskej rady, ktorá je adresovaná tajomníkovi Kňazskej rady. Mimoriadne Plenárne zhromaždenie sa musí uskutočniť do jedného mesiaca od doručenia písomnej žiadosti.
6. Moderátorom Plenárneho zhromaždenia je tajomník Kňazskej rady.

## § 2

### Tajomník a Sekretariát Kňazskej rady

1. Kňazská rada má tajomníka, ktorého slobodne menuje diecézny biskup spomedzi členov Kňazskej rady.
2. Úlohou tajomníka je postarať sa o včasné oznámenie zvolania Kňazskej rady, informovať včas jej členov o stanovených témach, zabezpečovať priebeh Plenárneho zasadania, zabezpečovať realizáciu rozhodnutí Kňazskej rady a iné potrebné záležitosti, ktoré sa týkajú práce Kňazskej rady.
3. Tajomník robí písomný záznam zo zasadania Kňazskej rady. Zápisnicu podpisujú tajomník a predseda. Tajomník archivuje zápisnicu zo zasadania spolu s príslušnou dokumentáciou.
4. Sekretariát Kňazskej rady je výkonný orgán. Skladá sa z tajomníka a dvoch členov; členov volí Kňazská rada spomedzi členov Kňazskej rady. Sekretariát má tieto úlohy:
  - sú im adresované návrhy tém na Plenárne zasadanie a postupuje ich diecéznemu biskupovi na prijatie;
  - rieši iné záležitosti, ktoré jej zverí diecézny biskup alebo Kňazská rada;
  - navrhuje rozdelenie členov do jednotlivých komisií Kňazskej rady.

## § 3

### Komisie Kňazskej rady

1. Vznik, zánik, počet a názov jednotlivých komisií stanovuje diecézny biskup.
2. Úlohou jednotlivých komisií je naštudovať danú problematiku v rámci svojej kompetencie a výsledky, resp. návrhy riešenia predložiť Plenárnemu zhromaždeniu Kňazskej rady.
3. Každá komisia sa skladá z predsedu a členov; rozdelenie členov do jednotlivých komisií vrátane predsedu komisie navrhuje Sekretariát Kňazskej rady a schvaľuje diecézny biskup.

4. Prácu komisie riadi predseda a komisia zasadá podľa potreby. O svojich záležitostiach rozhoduje hlasovaním.
5. Komisia si môže prizvať odborných poradcov, ktorí jej pomáhajú svojou odbornou prácou. Poradcovia však nie sú členmi komisie a v komisii majú iba poradný hlas.

#### § 4

##### Pracovné skupiny komisií Kňazskej rady

1. Komisie Kňazskej rady si môžu zriadiť aj pracovné skupiny. Ich úlohu určuje komisia. Pracovnú skupinu riadi tajomník pracovnej skupiny.
2. Tajomníkov pracovných skupín si komisie volia spomedzi svojich členov, alebo členov Kňazskej rady.
3. Tajomník si sám slobodne vyberá spolupracovníkov do svojej pracovnej skupiny. Spolupracovníci nemusia byť členmi Kňazskej rady.

#### Článok V.

##### PROCEDURÁLNE USTANOVENIA

#### § 1

##### Predmet rokovania

1. Jednotlivé témy môžu predkladať Kňazskej rade jej členovia. Témy treba zaslať písomne Sekretariátu Kňazskej rady. Všetky témy, prv než o nich Kňazská rada začne rokovať, musia byť prijaté diecéznym biskupom (kán. 500, § 1 CIC); tak tiež diecézny biskup môže určiť témy z vlastnej iniciatívy.
2. Témy musia mať k dispozícii členovia Kňazskej rady aspoň dva týždne pred zasadáním Kňazskej rady. Toto zabezpečuje tajomník Kňazskej rady.

#### § 2

##### Postup rokovania

1. Kňazská rada na Plenárnom zasadaní hlasovaním rozhodne o postupe rokovania, totiž či téma sa zverí komisii na vypracovanie alebo či sa bude o téme diskutovať hneď na Plenárnom zasadaní.
2. Diskusiu riadi moderátor Kňazskej rady, ktorý členom udeľuje slovo. Ak sa o slovo hlási predsedajúci, moderátor je povinný okamžite mu slovo udeliť. Na predloženie svojej mienky má člen Kňazskej rady päť minút; po uplynutí tejto časovej lehoty ho moderátor upozorní a následne po dvoch minútach mu odoberie slovo. Dlhšie časové lehoty než päť minút členom povoľuje iba predsedajúci.

3. Po diskusii Plenárne zhromaždenie hlasovaním rozhodne, že téma sa zveruje komisii alebo pracovnej skupine na podrobnejšie vypracovanie, alebo taktiež hlasovaním sa k danej téme zaujme stanovisko, ktoré sa potom predloží diecéznemu biskupovi písomne. Toto písomné stanovisko vypracuje Sekretariát Kňazskej rady. Diecézny biskup má právo rozhodnúť, že o téme sa hlasovať nebude.

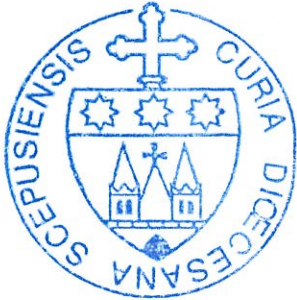
### § 3

#### Rozhodnutia Kňazskej rady

1. Kňazská rada má iba poradný hlas (kán.. 500, § 2 CIC).
2. Kňazská rada nikdy nemôže platne konať bez diecézneho biskupa (kán. 500, § 3 CIC).
3. Kňazská rada je uznášaniaschopná, ak sú prítomné najmenej dve tretiny jej členov.
4. Pri hlasovaní, či na prijatie mienky Kňazskej rady rozhoduje absolútna väčšina (*ultra dimidiam partem*) prítomných s hlasovacím právom.
5. Hlasovanie môže byť verejné alebo tajné. Formu určuje predsedajúci.
6. Hlas člena Kňazskej rady v rámci verejného hlasovania je vyjadrený hlasom alebo zdvihnutou rukou.
7. Priebeh tajného hlasovania sa uskutočňuje nasledovne: Tajomník rozdá členom Kňazskej rady hlasovacie lístky. Hlasovací lístok musí byť opatrený pečiatkou Spišskej diecézy. Každý člen Kňazskej rady čitateľným písmom vyjadrí svoj hlas a následne lístok zloží a vhodí do urny, ktorá je na to vopred pripravená. Dôjde k zamiešaniu hlasov zo strany tajomníka, ktorý urnu viackrát potrasie, aby hlasovacie lístky zamiešal a pristúpi sa k spočítaniu hlasovacích lístkov.  
Ak počet hlasovacích lístkov nesúhlasí s počtom hlasujúcich, musia sa všetky lístky znehodnotiť a ihneď sa začne nové hlasovanie; ak však lístky súhlasia s počtom prítomných členov, nasleduje verejné spočítanie hlasov, ktoré sa odvíja nasledovne: Tajomník vezme jeden hlasovací lístok, rozvinie ho, podá lístok predsedovi prípadne jeho delegátovi, ktorý nahlas a zrozumiteľne prečíta obsah, aby sa všetci prítomní členovia s výsledkom oboznámili. Tajomník si zaznačí výsledok každého jednotlivého hlasu, aby na záver verejného spočítania hlasov mohlo dôjsť k vyhodnoteniu hlasov.
8. Ani diecézny biskup alebo jeho delegát, ktorý predsedá Kňazskej rade, sa nezúčastňujú na hlasovaní.
9. Pokiaľ sa hlasuje o veci týkajúcej sa niektorého z členov Kňazskej rady, ten sa zdrží hlasovania.

**Článok VI.  
ZÁVER**

1. Tento štatút nahrádza doteraz platný štatút.
2. Zmeniť štatút alebo jeho jednotlivé časti môže iba diecézny biskup.



Promulgoval

✠ Mons. František Trstenský  
spišský diecézny biskup

s účinnosťou od 1. júla 2024.

Spišské Podhradie 01.07.2024  
Prot. č. BÚSP-1080/2024/Kan-4092/2024